

**Referat de aprobare la proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale
pentru Administrare și Reglementare în Comunicații
privind aprobarea condițiilor tehnice și economice de acces
la infrastructura fizică municipală (canalizația subterană)
destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice
în municipiul Târgu Mureș**

I. Cadrul legislativ relevant

Conform prevederilor art. 25 din Legea nr. 159/2016¹:

„(1) În cazul proiectelor de infrastructură fizică destinate instalării de rețele de comunicații electronice sau de fibră optică neechipată, realizate cu participarea sau sprijinul autorităților administrației publice centrale ori locale sau finanțate, total ori parțial, din fonduri publice, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice beneficiază de acces deschis la această infrastructură fizică cu respectarea principiilor nediscriminării, proporționalității și obiectivității.

(2) Condițiile tehnice și economice în care se realizează accesul la infrastructură al furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice în cazul prevăzut la alin. (1), precum și orice modificare sau completare a acestora, se supun aprobării emise prin decizie a președintelui ANCOM.

(3) Actele administrative prin care se stabilesc orice fel de condiții de operare a infrastructurilor fizice care fac obiectul proiectelor prevăzute la alin. (1) produc efecte juridice în ceea ce privește condițiile tehnice și economice în care se realizează accesul furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la aceste infrastructuri fizice, numai după emiterea aprobării prevăzute la alin. (2).

(4) În vederea aplicării dispozițiilor alin. (2), autoritățile administrației publice centrale ori locale care participă, sprijină sau finanțează, total sau parțial, realizarea unor proiecte de infrastructură fizică destinate instalării de rețele publice de comunicații electronice sau de fibră optică neechipată au obligația de a transmite ANCOM, pe lângă documentul care conține propunerile privind condițiile tehnice și economice de acces, și documentația care fundamentează proiectul de infrastructură fizică.

(5) ANCOM decide cu privire la solicitarea de aprobare a condițiilor tehnice și economice de acces în termen de maximum 90 de zile de la data înregistrării documentelor prevăzute la alin. (4).

(6) În cazul în care documentele transmise potrivit alin. (4) necesită completări, termenul prevăzut la alin. (5) se suspendă de la data comunicării solicitării de completare până la data primirii acestor completări de către ANCOM.”

În temeiul acestor dispoziții legale, pentru proiectele de instalare de infrastructură fizică realizate cu participarea sau sprijinul autorităților administrației publice centrale ori locale sau finanțate, total ori parțial, din fonduri publice, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice beneficiază de acces deschis la această infrastructură fizică, condițiile tehnice și economice de realizare a accesului la infrastructura fizică urmând a produce efecte juridice după parcurgerea unui mecanism legal specific - cel al aprobării emise prin decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare și Administrare în Comunicații (denumită în continuare ANCOM sau Autoritatea).

Participarea sau sprijinul autorităților administrației publice centrale ori locale pot fi realizate sub diverse forme, acestea netrebuind să fie, în mod necesar, exclusiv de ordin financiar. Conceptul de **fonduri publice** trebuie interpretat în sensul art. 107 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene și al jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene (denumită în continuare CJUE), fiind incluse aici, de exemplu, și resursele financiare ale unei întreprinderi publice².

Autoritățile administrației publice centrale sau locale care gestionează finanțarea, participă ori acordă sprijin proiectului de instalare de infrastructură fizică stabilesc, de regulă, și condițiile tehnice și economice în care se realizează accesul furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la respectiva infrastructură fizică. Conform prevederilor legale sus-menționate, pentru ca aceste condiții

¹ Legea nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice, cu completările ulterioare.

² A se vedea în acest sens, de exemplu, considerentul nr. 67 din Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene în cauza T-358/94 (Compagnie nationale Air France împotriva Comisiei Europene), considerentul nr. 50 din Hotărârea CJUE în cauza C-83/98 P (Republica Franceză împotriva Ladbroke Racing Ltd și a Comisiei Europene), considerentul nr. 37 din Hotărârea CJUE în cauza C-482/99 (Republica Franceză împotriva Comisiei Europene).

de acces tehnice și economice să producă efecte, autoritățile administrației publice centrale sau locale trebuie să obțină aprobarea ANCOM.

În procesul de analiză necesar emiterii deciziei de aprobare, ANCOM urmărește ca accesul furnizorilor de rețele publice la infrastructura realizată prin intermediul proiectului să fie asigurat în condiții tehnice și economice care să respecte principiile nediscriminării, proporționalității și obiectivității.

Asigurarea **accesului deschis** presupune un serviciu de acces funcțional oferit în mod transparent și nediscriminatoriu operatorilor pe piețele de gros, punând la dispoziția acestora toate formele posibile de acces, astfel încât, într-un cadru neutru tehnologic, se creează premise pentru dezvoltarea unei concurențe sustenabile la nivelul piețelor cu amănuntul, asigurând furnizarea de servicii competitive pentru utilizatorii finali.

Înțelegem prin **nediscriminare** obligația de a aplica condiții echivalente în circumstanțe echivalente. În mod specific, pentru a asigura aplicarea principiului nediscriminării, furnizorul de elemente de infrastructură trebuie să ofere condiții echivalente de acces la infrastructură în circumstanțe echivalente tuturor persoanelor care solicită sau care beneficiază deja de acces la infrastructura pe care acesta o administrează.

Implementarea principiului nediscriminării necesită totodată adoptarea unor măsuri menite să asigure verificarea îndeplinirii exigențelor acestuia. De exemplu, cererile de informații, de acces sau de utilizare a infrastructurii, depuse de solicitanții de acces, trebuie tratate în același interval de timp. Trebuie asigurat un nivel identic de transparență în ceea ce privește stadiul în care se află cererile, iar răspunsurile negative trebuie motivate în mod obiectiv. Totodată, publicarea informațiilor necesare privind accesul la infrastructură și a unui model de contract privind accesul la infrastructură sunt determinante în asigurarea aplicării adecvate a principiului nediscriminării. Aceste informații ar trebui să cuprindă o descriere suficient de detaliată a serviciilor de acces la infrastructură oferite, precum și condițiile tehnice și economice, inclusiv de preț, corespunzătoare fiecăruia dintre aceste servicii.

Principiul **proporționalității** impune ca măsurile adoptate să fie adecvate și necesare scopului urmărit. Deși acest principiu este menționat în Tratatul de la Lisabona, CJUE este instituția care l-a statuat ca principiu fundamental al dreptului european. Pentru a stabili dacă o măsură este în acord cu principiul proporționalității, este necesar de analizat dacă mijloacele prin care se urmărește atingerea obiectivului urmărit corespund importanței acestui obiectiv și, de asemenea, dacă sunt necesare pentru atingerea acestuia. Totodată, principiul proporționalității impune păstrarea unui echilibru între interesele particulare și interesul colectivității.

Astfel, principiul proporționalității presupune îndeplinirea a două criterii: adecvare și necesitate. **Adecvarea** presupune ca mijloacele să fie potrivite pentru atingerea obiectivelor legitime propuse, iar **necesitatea** are în vedere caracterul indispensabil al soluțiilor adoptate pentru atingerea acestor scopuri.

Aplicând aceste criterii la condițiile în care un proiect de instalare de infrastructură trebuie să asigure accesul deschis la elementele de infrastructură pe care le creează, considerăm că pentru a asigura respectarea principiului proporționalității, condițiile de acces stabilite trebuie să fie adecvate și mai ales necesare pentru atingerea scopului propus prin realizarea respectivului proiect.

În legătură cu principiul **obiectivității**, acesta are în vedere stabilirea unor condiții de acces prin luarea în considerare doar a circumstanțelor obiective, eliminând astfel orice influență externă care nu poate fi fundamentată pe elemente cuantificabile.

II. Competența ANCOM

În temeiul prevederilor art. 25 din Legea nr. 159/2016, în vederea aprobării condițiilor de acces la infrastructura fizică municipală destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice,

prin adresa nr. 289 din 08.03.2019, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-8616 din 19.03.2019, Primăria municipiului Târgu Mureș (denumită în continuare Primăria) a înaintat solicitarea de aprobare a condițiilor tehnice și economice privind accesul la infrastructura fizică municipală, cuprinse în documentele intitulate „REGULAMENT privind condițiile de acces la infrastructura fizică municipală (canalizația subterană) destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice în municipiul Târgu Mureș” și „CONTRACT de acces al furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la infrastructura fizică municipală (canalizația subterană) pentru rețelele publice de comunicații electronice, realizată de municipiul Târgu Mureș”, însoțite de anumite date incluse într-o serie de documente (cu caracter tehnic) întocmite în scopul realizării proiectului.

La o analiză preliminară realizată pe baza informațiilor din adresa Primăriei, ANCOM a constatat că aceasta construiește canalizație subterană destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice **din fonduri proprii ale autorității publice locale.**

În aceste condiții, ANCOM are competența legală conferită de art. 25 din Legea nr. 159/2016 de a emite aprobarea privind condițiile tehnice și economice în care se realizează accesul furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la infrastructura fizică municipală.

III. Solicitarea Primăriei de aprobare a condițiilor de acces la infrastructura fizică municipală (canalizația subterană)

În vederea realizării analizei necesare pentru a putea răspunde cererii Primăriei din luna martie 2019, Autoritatea a solicitat acesteia, prin adresa cu numărul SC-CVP1-10778/08.04.2019, date generale privind investiția, precum și o serie de informații relevante pentru evaluarea condițiilor de acces, informații concludente ce permit Autorității să evalueze modul în care se propune acordarea accesului la această infrastructură, în vederea asigurării respectării principiilor legale de nediscriminare, proporționalitate și obiectivitate privind accesul furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice.

Primăria a răspuns solicitării ANCOM prin adresa cu numărul 563 din 13.05.2019, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-15802 din 21.05.2019, completând informațiile transmise anterior Autorității cu memorii tehnice aferente lucrărilor de canalizație, planșe desenate cu canalizațiile subterane realizate pentru o serie de străzi, alei, piețe și bulevarde date în folosință (menționate la capitolul IV), precum și informații legate de situația ocupării tubulaturii canalizației municipale.

În urma analizării documentației transmise de Primărie, Autoritatea a considerat că nu au fost îndeplinite în totalitate cerințele din solicitarea ANCOM nr. SC-CVP1-10778 din data de 08.04.2019 în ceea ce privește transmiterea tuturor informațiilor necesare, prin urmare a solicitat acesteia comunicarea, prin poșta electronică sau telefonic, a unor documente și informații de clarificare referitoare la infrastructura fizică municipală destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice.

În urma unor comunicări telefonice și prin poșta electronică, ultimul fiind înregistrat la ANCOM cu nr. SC-25616/22.08.2019, au fost primite toate informațiile și documentele solicitate în adresa nr. SC-CVP1-10778/08.04.2019.

De asemenea, în data de 06.05.2020, Primăria a transmis documentația tehnică³ pentru un număr de străzi pe care a fost construită canalizație subterană, folosindu-se aceleași soluții tehnice, după data transmiterii solicitării inițiale de aprobare a condițiilor de acces, în scopul actualizării acestei solicitări.

Primăria a revizuit condițiile de acces propuse anterior și, prin adresa nr. 381/14.05.2020, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-15751/25.05.2020, a transmis ANCOM documentele „Regulament privind condițiile de acces la infrastructura fizică municipală (canalizația subterană) destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice în municipiul Târgu Mureș” (denumit în

³ Înregistrată la ANCOM cu nr. SC-13929/06.05.2020.

continuare *Regulament de acces*), „Contract de acces al furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la infrastructura fizică (canalizația subterană) pentru rețelele publice de comunicații electronice realizată de municipiul Târgu Mureș” (denumit în continuare *Contract de acces*) și „Cerere pentru acordarea dreptului de acces la infrastructura fizică municipală (canalizația subterană) destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice în municipiul Târgu Mureș” (denumită în continuare *Formular de acces*).

IV. Infrastructura fizică municipală (canalizația subterană) destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice în municipiul Târgu Mureș

Primăria a înaintat ANCOM documentația proiectelor realizate pe următoarele străzi: str. Sinaia, str. Insulei, str. Paul Chinezu, p-ța Mărășești, str. Mărăști, p-ța Republicii, str. 30 Decembrie, str. Motrului, str. Arieșului, str. Lăcrămioarei, str. Păcii, str. George Coșbuc, str. Nufărului, str. Gheorghe Doja - între str. Budiului și Combinatul Azomureș, str. Gheorghe Doja - între str. Budiului și str. Lăpușna (numai pe partea cu blocuri), p-ța Gării, bulevardul 1848, str. Ion Buteanu, aleea Șurianu, str. Suceava, str. Parângului, bulevardul Pandurilor, str. Al. Papiu Ilarian, str. Cornești, str. Garofiței, str. Verii - între str. Garofiței și platoul Cornești, platoul Cornești, str. Marton Aron - între bd. 1 Decembrie 1918 și str. Sportivilor, str. Sportivilor – între str. Marton Aron și str. Strâmbă, str. Strâmbă – între str. Sportivilor și str. Grădinarilor, str. Grădinarilor, str. Tudor Vladimirescu (tubulatură magistrală) – între str. Gheorghe Doja și str. Panseluțelor, str. Panseluțelor (tubulatură magistrală), str. Budai Nagy Antal – între str. Panseluțelor și str. Predeal (pe partea dreaptă sens către str. Predeal – tubulatură magistrală), str. Livezeni, str. Rodniciei, str. Cutezantei, str. Gloriei, str. Lalelelor, bulevardul 1 Decembrie 1918 – între str. Lalelelor și str. Budai Nagy Antal, str. Ștefan cel Mare, str. Franz Liszt, str. Justiției, str. Mihail Kogălniceanu, p-ța Petofi Sandor, str. Bernadi Gyorgy, str. Avram Iancu – partea cu Cetatea Medievală – până la bd. Cetății, interior Cetatea Medievală – legătură cu bd. Cetății, str. Mihai Viteazul, str. Victor Babeș, str. Gheorghe Marinescu, str. Luntrașilor, str. Margaretelor – între str. Luntrașilor și str. Zăgazului, str. Revoluției, str. Călărașilor, p-ța Matei Corvin, str. Tamas Erno, str. Decebal, str. Burebista, str. Bărganului, str. Barajului, str. Heliade Rădulescu, str. Libertății – între str. Barajului și str. Nicolae Bălcescu, str. Nicolae Bălcescu – între str. Libertății și str. Piața Armatei, cartier Bălcescu (delimitat de str. Nicolae Bălcescu str. Libertății, str. Ialomiței, str. Piața Armatei), str. Băneasa – între str. Heliade Rădulescu și str. Depozitelor, str. Liviu Rebreanu, str. Lăpușna, str. Rodnei (tronson cuprins între str. Gh. Doja și str. Someșului), str. Foișor, str. Piața Gării (tronsonul dinspre Policlinica CFR).

Conform informațiilor transmise de Primărie, infrastructura fizică municipală (canalizația subterană) pusă la dispoziția furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice este constituită din tubulatură de transport, tubulatură de distribuție, cămine de tragere, camere (fără joncțiuni) de schimbare de direcție a bransamentului (denumite în continuare camere FJSDB), tubulatură de bransamente și, respectiv, tubulatură de record cu străzi adiacente.

Căminele de tragere au dimensiunea minimă de 1m³ (1 m x 1 m x 1 m). Aceste cămine sunt amplasate la aproximativ 100 – 150 metri distanță (maxim 200 m în unele situații excepționale), și, unde e cazul, la colț cu străzile adiacente. Între căminele de tragere sunt amplasate camere FJSDB la fiecare număr poștal, realizate dintr-un tub PVC cu diametrul de 40 cm și cu adâncimea de minim 70 cm.

În camerele FJSDB nu pot fi amplasate cutii de joncțiuni. Prin excepție, în camerele FJSDB pot fi amplasate cutii de joncțiuni pentru bransarea locuințelor unifamiliale sau semicolective, dar nu mai mult de o cutie de joncțiune pentru fiecare furnizor de rețele publice de comunicații electronice, pe lângă rezerva tehnologică de cablu corespunzătoare. Cutia de joncțiune va avea un volum maxim de 2 dm³ și dimensiuni maxime de 20 cm.

Tubulatura de transport este formată din două tuburi de PE cu ϕ 63 mm care sunt întrerupte numai în căminele de tragere.

Tubulatura de distribuție este realizată din două tuburi de PE cu ϕ 63mm întrerupte atât în căminele de tragere (unde pot fi amplasate cutii de joncțiuni), cât și în cameretele FJSDB.

Tubulatura de bransament este formată dintr-un un tub de PE cu ϕ 40mm ce pornește de la fiecare cameretă FJSDB sau din anumite cămine de tragere și ajunge până la limita de proprietate a imobilului deservit.

Tubulatura de racord dintre rețeaua subterană și rețeaua aeriană este compusă, după caz, din două sau 4 tuburi de PE cu ϕ 63mm, care fac legătura între căminul de tragere și stâlpul de colț aparținând unor străzi adiacente, pentru preluarea rețelelor aeriene din zona adiacentă.

De asemenea, conform informațiilor transmise de Primărie, aceasta pune la dispoziția furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice serviciul de închiriere spațiu în tuburi subterane în vederea instalării unui cablu de fibră optică sau de cupru.

Infrastructura fizică subterană realizată este proprietatea municipalității, iar accesul furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la aceasta se va realiza în condițiile stabilite de către autoritatea locală în calitatea sa de proprietar, în cadrul organizatoric creat prin adoptarea Regulamentului de acces. Primăria își propune ca tuturor furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice să le fie acordate aceleași condiții de acces și utilizare a infrastructurii subterane.

Prin punerea în aplicare a Regulamentului de acces, ca urmare a adoptării acestuia printr-o hotărâre a Consiliului Local ulterioară aprobării ANCOM, dreptul de acces urmează a se acorda tuturor furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice în baza unui contract de acces, ca urmare a aprobării solicitării acestora, în urma unei analize și a planificării modului de ocupare a spațiului disponibil, în funcție de necesități, urmărindu-se utilizarea optimă și judicioasă a spațiului din canalizație.

În măsura în care sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea accesului în infrastructura subterană de canalizație, Primăria încheie cu furnizorii de rețele publice de comunicații electronice contracte de acces prin care se stabilesc condițiile de exercitare a acestui drept, urmând ca aceștia să își instaleze rețelele publice de comunicații electronice dezvoltate pe suport de fibră optică, cablu de cupru torsadat sau cablu coaxial, în conformitate cu prevederile Regulamentului de acces, sub supravegherea reprezentanților autorității publice locale.

V. Analiza ANCOM în vederea aprobării condițiilor de acces la infrastructura fizică (canalizația subterană) destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice în municipiul Târgu Mureș

Prevederile legate de condițiile tehnice și economice de acces supuse aprobării ANCOM sunt cele propuse prin Regulamentul de acces, Contractul de acces și Formularul de acces, transmise de Primărie prin adresa nr. 381/14.05.2020, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-15751/25.05.2020.

Autoritatea va analiza, în cele ce urmează, dacă ansamblul condițiilor de acces la infrastructura fizică (canalizația subterană) propuse de Primărie respectă principiile legale de nediscriminare, proporționalitate și obiectivitate.

Condițiile tehnice și economice de acces ale furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice cuprinse în propunerea de Regulament de acces analizată se bazează pe caracteristicile constructive și funcționale ale infrastructurii fizice dezvoltate în cadrul obiectivelor de investiții (proiectelor) realizate pe străzile menționate la cap. IV din prezentul Referat de aprobare.

Așa cum se precizează în documentele înaintate ANCOM, „Dispozițiile Regulamentului de acces propus sunt aplicabile la nivelul întregului municipiu, cu excepția obiectivelor de investiții pentru care se stabilesc caracteristici constructive și funcționale semnificativ diferite de cele care au fost implementate pentru proiectele de instalare de infrastructură fizică subterană analizate de ANCOM, ori dacă obiectivele de investiții viitoare prezintă caracteristici constructive și funcționale similare cu proiectele analizate de ANCOM, dar volumul de tubulatură solicitat de furnizorii de rețele de publice

de comunicații electronice, precum și de persoane care exploatează exclusiv pentru nevoi proprii rețele de comunicații electronice, este semnificativ mai mare decât în cazul acestor proiecte."

V. 1. Condițiile tehnice de acces la infrastructura fizică (canalizația subterană) destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice în municipiul Târgu Mureș

În vederea asigurării accesului furnizorilor la resursele limitate reprezentate de infrastructura fizică municipală (canalizația subterană), Primăria a avut în vedere o serie de reguli de acces, prin care se asigură utilizarea optimă și judicioasă a spațiului din canalizație, păstrarea unei rezerve de tuburi pentru o perioadă mai mare de timp, disponibilizarea spațiului alocat, dar neutilizat și reintroducerea acestuia în procedura de alocare. Astfel, în conformitate cu art. 4 din Regulamentul de acces, „Reguli pentru utilizarea optimă și judicioasă a spațiului din canalizație”:

- Infrastructura fizică realizată de Primărie, inclusiv cea în care au fost instalate deja unul sau mai multe cabluri fără tubete, asigură capacități minime de ocupare a întregii tubulaturi instalate în subteranul spațiilor publice pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice după cum urmează:

- a) pentru tub de transport cu $\Phi 63$ mm, minim 5 cabluri (Φ exterior de referință 14 mm);
- b) pentru tub de distribuție cu $\Phi 63$ mm, minim 10 cabluri (Φ exterior de referință 10 mm);
- c) pentru tub de bransament cu $\Phi 40$ mm, minim 4 cabluri (Φ exterior de referință 10 mm).

- Instalarea unui nou cablu, într-un tub în care sunt instalate doar cabluri protejate de tubete sau în care nu există deloc cabluri instalate, se va realiza exclusiv prin utilizarea de tubete (microducts), cu respectarea capacităților minime menționate mai sus. Astfel, pe toate tronsoanele canalizației, cel puțin un tub de transport și cel puțin un tub de distribuție vor fi dedicate instalării de cabluri numai prin tubete.

- Instalarea unui nou cablu într-un tub unde există instalate deja unul sau mai multe cabluri neprotejate de tubete se va realiza în funcție de opțiunea furnizorului beneficiar, fie prin utilizarea de tubete (acolo unde este fezabil din punct de vedere tehnic) sau dispozitive/tubete textile (fabric innerducts), fie prin instalarea cablurilor fără tubete, cu respectarea capacităților minime menționate mai sus și astfel încât pe toate tronsoanele canalizației cel puțin un tub de transport și cel puțin un tub de distribuție rămân dedicate instalării de cabluri numai prin tubete.

- Primăria, pe baza solicitărilor aprobate, va efectua o planificare a ocupării spațiilor din canalizație în funcție de necesități și va acorda accesul furnizorilor, urmărind utilizarea optimă și judicioasă a spațiului din canalizație.

- Ocuparea volumului de tubulatură introdusă în canalizație se face:

- a) pentru tubulatura de transport, volumul solicitat de fiecare furnizor de rețele publice de comunicații electronice va fi temeinic justificat, mai ales dacă acesta depășește unitatea de alocare, respectiv o tubetă cu diametrul exterior de 14 mm sau spațiul corespunzător unei tubete cu diametrul exterior de maximum 14 mm, cu condiția respectării capacității minime de ocupare;

- b) pentru tubulatura de distribuție, volumul solicitat de fiecare furnizor de rețele publice de comunicații electronice va fi temeinic justificat, mai ales dacă acesta depășește unitatea de alocare, respectiv o tubetă cu diametrul exterior de 10 mm sau spațiul corespunzător unei tubete cu diametrul exterior de maximum 10 mm, cu condiția respectării capacității minime de ocupare;

- c) pentru tubulatura de bransament (tubul de $\Phi 40$ mm, de la cameretă FJSDB sau, în funcție de topologia rețelei, de la cămin de tragere la imobil): o singură unitate de alocare pentru fiecare

furnizor de rețele publice de comunicații electronice solicitant (o tubetă cu diametrul exterior 10 mm sau spațiul corespunzător unei tubete cu diametrul exterior de maximum 10 mm), cu respectarea capacității minime de ocupare indiferent de tipul de cablu instalat; volumul solicitat de fiecare furnizor de rețele publice de comunicații electronice va fi temeinic justificat, mai ales dacă acesta depășește unitatea de alocare.

După ocuparea integrală a spațiului disponibil în infrastructura fizică municipală, la solicitarea furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice de acces la această infrastructură, Primăria va analiza posibilitatea utilizării unor tehnologii de eficientizare/maximizare a spațiului.

- Ocuparea tubulaturii se va face progresiv, urmărindu-se ocuparea succesivă la capacitate maximă a fiecărui tub. Introducerea cablurilor în canalizație se va face prin grija furnizorilor, sub supravegherea reprezentantului desemnat de autoritatea publică. Furnizorii sunt asociați de către Primărie pentru ocuparea fiecărui tub, în funcție de dimensiunea și tipul cablului de comunicații utilizat, precum și în funcție de solicitări.

- Ocuparea tuburilor se face corelat cu alocarea spațiului aferent în căminele de tragere, iar furnizorii trebuie să facă dovada utilizării judicioase a unităților alocate.

- Ocuparea spațiului disponibil pentru asigurarea rezervei de cablu, precum și pentru amplasarea în căminul de tragere a unei cutii de joncțiuni cu un volum de maxim 11 dm³ ori pentru amplasarea în camereta FJSDB pentru branșarea locuințelor unifamiliale sau semicolective a cel mult unei cutii de joncțiuni pentru fiecare furnizor de rețele publice de comunicații electronice cu un volum maxim de 2 dm³ și dimensiuni maxime de 20 cm, se va face în limita volumului infrastructurii fizice, utilizând tehnologii de instalare care să nu pericliteze rețelele existente, dacă acestea au fost instalate corespunzător din punct de vedere tehnologic. Se recomandă ca volumul cutiilor de joncțiuni instalate să fie cât mai redus.

- Furnizorii trebuie să instaleze suporturi pozate pe pereții căminelor de tragere pentru asigurarea securității rețelelor și pentru constituirea rezervei de cablu de fibră optică de maximum 10 m.

- Furnizorii trebuie să protejeze cablurile și/sau tubetele peste nivelul solului împotriva șocurilor mecanice (accidentale, vandalism etc.) în cazul în care tubul nu are o înălțime suficientă pentru a proteja cablul.

- Toți furnizorii care au contract de acces cu Primăria, precum și cei care utilizează partajat rețeaua unui furnizor cu care Primăria are încheiat un contract de acces, au drept de acces la infrastructura fizică municipală pentru a conecta utilizatorii finali la rețelele proprii.

- Furnizorii înștiințează Primăria în situația în care nu mai utilizează sau înstrăinează rețelele proprii instalate în infrastructura fizică municipală; în cazul în care rețelele prezente în infrastructura fizică nu mai sunt utilizate, spațiul devenit disponibil după dezinstalarea acestora se reintroduce în procedura de alocare pentru solicitări viitoare.

- În cameretele FJSDB se pot amplasa maxim 2 m de rezervă de cablu pentru fiecare operator pentru schimbarea direcției cablului și pentru instalarea ulterioară a altor cabluri.

- Furnizorii execută lucrările de instalare și întreținere a rețelelor proprii fără a aduce prejudicii infrastructurii fizice municipale sau rețelelor altor furnizori.

Referitor la soluția tehnică adoptată de primăria Târgu Mureș pentru camerele FJSDB, amplasate la fiecare număr poștal, care sunt necesare bransării imobilelor, trebuie făcută mențiunea că utilizarea unui tub PVC de 40 cm diametru și cu adâncimea de minim 70 cm nu corespunde specificațiilor *MTTc- ICPTTc - Detalii tip pentru rețele telefonice, construcții și instalații de telecomunicații. Ediția 1983, Vol. I, II și III*. Nerespectarea specificațiilor de mai sus, care altminteri se regăsesc ca referință normativă în Capitolul IV din Regulament, poate constitui în viitor o sursă de posibile probleme în desfășurarea activității de operare și întreținere a infrastructurii fizice pe măsura creșterii numărului de cabluri și implicit a diminuării spațiului liber.

Având în vedere faptul că proiectul este deja implementat și dat în exploatare, cu operatori de comunicații deja prezenți în subteran, în urma analizei tehnice realizate s-a convenit cu primăria Târgu Mureș ca în aceste camere să nu fie amplasate cutii de joncțiuni, ci doar prin excepție, la bransarea locuințelor unifamiliale sau semicolective să existe cel mult o cutie de joncțiune pentru fiecare furnizor de rețele publice de comunicații electronice, cu un volum maxim de 2 dm³ și dimensiuni maxime de 20 cm.

V. 2. Tarife de acces la infrastructura fizică (canalizația subterană) destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice în municipiul Târgu Mureș

Primăria pune la dispoziția furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice serviciul de închiriere spațiu în tuburi subterane în vederea instalării unui cablu de fibră optică sau de cupru, după cum urmează:

- pe rețeaua de transport, spațiu în tub de PE cu ϕ 63 mm delimitat de două cămine de tragere;
- pentru preluarea rețelelor aeriene din zona adiacentă, spațiu în tub de PE cu ϕ 63 mm cu un capăt într-un cămin de tragere, iar celălalt capăt la stâlpul de colț aparținând unor străzi adiacente;
- pe rețeaua de distribuție și bransament, în funcție de topologia rețelei de canalizație, fie spațiu în tub de PE cu ϕ 63 mm (delimitat de un cămin de tragere și de o cameretă FJSDB) și spațiu în tub de PE cu ϕ 40 mm (cu un capăt în camereta FJSDB și celălalt capăt la limita de proprietate aferentă unui anumit cod poștal), fie spațiu într-un tub de PE cu ϕ 40 mm (cu un capăt într-un cămin de tragere și celălalt capăt la limita de proprietate aferentă sau cu un capăt într-o cameretă FJSDB necesară pentru bransarea locuințelor unifamiliale sau semicolective și celălalt capăt la limita de proprietate aferentă).

Acolo unde există spațiu disponibil, serviciul include, la cerere, fără costuri suplimentare pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, spațiul necesar în căminul de tragere sau în camereta FJSDB pentru constituirea rezervei tehnologice de cablu, respectiv spațiul în căminul de tragere pentru amplasarea unei cutii de joncțiuni cu volumul de maxim 11 dm³, ori spațiul în camereta FJSDB pentru amplasarea unei cutii de joncțiuni conform dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Regulamentul de acces.

Închirierea spațiului în tuburi se face ținându-se cont de condițiile de instalare prevăzute în Regulamentul de acces.

Tariful propus de Primărie pentru serviciul descris mai sus este de 0,36 lei/ml/an, fără TVA, pentru spațiul aferent unui cablu (protejat sau nu cu tubetă, conform condițiilor stabilite la art. 4 alin. (2) și (3) din Regulamentul de acces, după caz) cu diametrul exterior de 10 mm, amplasat în canalizația municipală. Pentru spațiul aferent unui cablu cu diametrul exterior diferit de 10 mm, tariful propus se modifică proporțional cu diametrul. Tariful propus va fi indexat anual cu rata inflației.

În Regulamentul de acces se menționează că tarifele au fost stabilite astfel încât:

- a) să încurajeze investițiile eficiente în infrastructura necesară furnizării serviciilor de acces la internet în bandă largă;
- b) să fie proporționale cu afectarea canalizației subterane a municipiului (volumul ocupat de cabluri sau tubete în tubulaturi, cămine);

c) să descurajeze folosirea tehnologiilor vechi, respectiv componente de infrastructură de dimensiuni mari și o calitate slabă a serviciilor;

d) să respecte principiile nediscriminării, proporționalității și obiectivității.

Având în vedere faptul că Primăria a stabilit nivelul tarifului pentru a răspunde obiectivului de a încuraja investițiile eficiente în infrastructura necesară furnizării serviciilor de acces la internet în bandă largă, am verificat nivelul propus al tarifului prin comparație cu nivelul tarifului stabilit în alte proiecte de acces la infrastructura fizică analizate, și am constatat că nivelul tarifului corespunde dezideratului de încurajare a investițiilor eficiente în infrastructură, fiind semnificativ mai mic decât în cazul proiectelor de acces la infrastructura fizică realizate de diverse companii, pentru care tariful a fost determinat pe baza unui model de cost (ce a inclus și o rată rezonabilă de recuperare a capitalului angajat), și mai mic decât în cazul tarifelor de acces ale altor infrastructuri fizice municipale.

Așa cum am arătat anterior, prin nediscriminare înțelegem obligația de a aplica condiții echivalente în circumstanțe echivalente. Pentru a asigura aplicarea principiului nediscriminării, furnizorul de elemente de infrastructură trebuie să ofere condiții echivalente de acces la infrastructură în circumstanțe echivalente tuturor persoanelor care solicită sau care beneficiază deja de acces la infrastructura pe care acesta o administrează. Acest principiu este respectat, din punct de vedere al tarifului, prin aplicarea unui singur tarif tuturor furnizorilor care solicită acces în spațiul aferent unui cablu (protejat sau nu cu tubetă, conform condițiilor stabilite la art. 4 alin. (2) și (3) din Regulamentul de acces, după caz) cu diametrul exterior de 10 mm.

De asemenea, principiul proporționalității presupune îndeplinirea a două criterii: adecvare și necesitate. Adecvarea presupune ca mijloacele să fie potrivite pentru atingerea obiectivelor legitime propuse, iar necesitatea are în vedere caracterul indispensabil al soluțiilor adoptate pentru atingerea acestor scopuri. Respectarea principiului proporționalității înseamnă asigurarea corelației între necesitate, obiectul contractului și cerințele solicitate, așa încât fiecare beneficiar să poată obține serviciile și resursele de care are nevoie atunci când solicită accesul. Primăria trebuie să se asigure că solicitantul are capacitatea de a duce eventualul contract la bun sfârșit, dar nu va pune condiții împovărătoare, excesive, care ar duce la eliminarea eventualilor furnizori interesați.

Analizând propunerea de tarif prin raportare la cerințele enunțate anterior, am constatat că respectă principiul proporționalității, atât prin exigența adecvării (raportată la obiectivul de a încuraja investițiile eficiente, inclusiv prin propunerea unui tarif atractiv), cât și a necesității (dacă spațiul aferent unui cablu cu diametrul exterior este diferit de 10 mm, tariful se modifică proporțional cu diametrul, fiind astfel proporțional cu afectarea - volumul ocupat - canalizației subterane).

V. 3. Alte condiții tehnice și economice de acces la infrastructura fizică (canalizația subterană) destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice în municipiul Târgu Mureș

Implementarea **principiului nediscriminării** necesită adoptarea unor **măsuri** menite să asigure verificarea îndeplinirii exigențelor acestuia.

În primul rând, o terță parte obiectivă ar trebui să poată verifica oricând dacă în contractele de acces cu diferiți furnizori de rețele publice de comunicații electronice sunt incluse condiții echivalente de acces. Pentru aceasta, este necesar ca terțele părți să aibă cunoștință de conținutul contractelor respective, putând astfel verifica echivalența clauzelor existente în raporturile contractuale stabilite cu ceilalți furnizori care au dobândit drepturi de acces.

Includerea de către Primărie în cadrul art. 5 alin. (11) din Regulamentul de acces a prevederii privind obligativitatea furnizorilor de a transmite către Autoritate o copie de pe aceste contracte, în

conformitate cu dispozițiile Deciziei președintelui ANCOM nr. 274/2018⁴, impusă de prevederile Legii nr. 159/2016, este menită să contribuie la îndeplinirea cerinței de mai sus.

De asemenea, publicarea Regulamentului de acces, respectiv a Contractului de acces, sunt determinante în asigurarea aplicării adecvate a principiului nediscriminării. Totodată, pentru a corespunde aplicării acestui principiu, Contractul de acces, respectiv Regulamentul de acces trebuie să cuprindă o descriere suficient de detaliată a serviciilor de acces la infrastructura fizică, precum și condițiile tehnice și economice, inclusiv de tarifare, corespunzătoare fiecăruia dintre aceste servicii.

Având în vedere că în cadrul Contractului de acces, la art. 12 este menționat faptul că acesta se completează, printre altele, cu prevederile Regulamentului de acces, este suficient ca elementele menționate mai sus să fie detaliate în Regulamentul de acces.

Astfel, în cuprinsul Regulamentului de acces propus de Primărie se regăsesc prevederi privind următoarele aspecte:

- la art. 2 alin. (2), descrierea serviciului de acces la canalizație (serviciul de închiriere spațiu în tuburi subterane în vederea instalării unui cablu de fibră optică sau de cupru);
- la art. 5 și art. 6, proceduri de comandă și de furnizare a accesului;
- la art. 7, tarife pentru serviciile de acces;
- la art. 4, condițiile tehnice în care sunt oferite serviciile privind accesul la canalizație.

Aplicarea principiului nediscriminării în privința accesului la infrastructura fizică construită în cazul acestui proiect presupune utilizarea aceluiași tip de contract, precum și utilizarea unor parametri de performanță care să exprime reactivitatea entității care pune la dispoziție elementele de infrastructură fizică în ceea ce privește acțiunile pe care trebuie să le întreprindă pentru a acorda accesul (de exemplu, termenul maxim de răspuns la o solicitare de acces, termenul maxim de încheiere a contractului, termenul maxim de punere la dispoziție a serviciului solicitat).

Astfel, Primăria a prevăzut în Regulamentul de acces un termen de răspuns la o cerere de acces de 15 zile, un termen de două luni pentru încheierea contractului de acces, în cazul îndeplinirii cerințelor de acordare a accesului, respectiv un termen de 15 zile pentru negocierea modificării sau completării unui contract de acces. În ceea ce privește termenul de punere la dispoziție a serviciului, în vederea instalării de către furnizori a rețelilor publice de comunicații electronice, acesta nu este explicit menționat în cadrul Regulamentului de acces, serviciul putând fi furnizat de către Primărie oricând după încheierea contractului, în condițiile notificării lucrărilor cu cel puțin două zile lucrătoare în avans, astfel cum este prevăzut la art. 6 alin. (1).

De asemenea, potrivit Regulamentului de acces propus, Primăria a avut în vedere o serie de criterii obiective de refuz al accesului:

- imposibilitatea implementării tehnice a solicitării;
- lipsa spațiului disponibil;
- riscul crescut de afectare a integrității și securității rețelilor deja instalate;
- riscul de interferențe semnificative cauzate de furnizarea serviciilor pe elementele de rețea care ar urma să fie instalate.

În cazul respingerii cererii de acces, motivele obiective care au determinat luarea acestei decizii sunt comunicate în scris solicitantului, într-un termen de 15 zile.

Desigur, motivele de mai sus pot reprezenta criterii obiective numai în cazurile în care montarea elementelor de rețea a fost realizată corect din punct de vedere tehnic, conform celor mai bune practici în domeniu.

⁴ [Decizia nr. 274/2018 privind stabilirea formatului și a modalității de transmitere de către furnizorii de rețele de comunicații electronice a unor documente și informații privind exercitarea dreptului de acces pe proprietăți, precum și pentru stabilirea condițiilor de acces la acestea, respectiv privind modificarea și completarea unor reglementări în scopul realizării transmiterii acestor documente și informații](#)

Respectarea principiului nediscriminării presupune și asigurarea **neutralității tehnologice**, prin acordarea dreptului de acces la infrastructura de canalizație tuturor furnizorilor de comunicații electronice, indiferent de tehnologia utilizată pentru dezvoltarea propriilor rețele.

Astfel, conform prevederilor art. 2 alin. (2) din Regulamentul de acces, Primăria pune la dispoziția furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice servicii de închiriere spațiu în tuburile subterane, în vederea instalării de cabluri de fibră optică sau cupru, precum și spațiul aferent în cămine de tragere și în camerele în vederea joncționării cablurilor sau amplasării rezervelor.

De asemenea, potrivit art. 5 alin. (15) din Regulamentul de acces, *„Tubetele, cablurile de fibră optică, cablurile coaxiale, firele de cupru torsadate introduse de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice în canalizația municipală, sunt proprietatea acestora.”*

Corelarea acestor prevederi cu un mod de alocare judicioasă a resurselor infrastructurii subterane de canalizație, astfel cum Primăria a avut în vedere conform art. 4 alin. (4) din *Regulamentul de acces*, este în măsură să asigure respectarea principiului nediscriminării în legătură cu asigurarea neutralității tehnologice.

Referitor la durata minimă de valabilitate a contractului, de un an, propusă de Primărie și menționată la art. 5 alin. (3) din Regulamentul de acces, având în vedere că solicitările de acces la infrastructura fizică a Primăriei sunt făcute, de regulă, cu scopul de a oferi servicii de comunicații electronice utilizatorilor finali, Autoritatea consideră că aceasta este în acord cu prevederile art. 50 alin. (1) și alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevederi care stabilesc în ceea ce privește contractele încheiate de consumatori pentru a beneficia de servicii de acces și conectare la rețele publice de comunicații electronice ori de servicii de comunicații electronice destinate publicului că aceste contracte *„pot fi încheiate pentru o perioadă contractuală inițială de cel mult 24 de luni”*, legea oferind consumatorilor posibilitatea *„de a încheia contracte pentru a beneficia de serviciile prevăzute la alin. (1) cu o durată de cel mult 12 luni”*.

În plus, Contractul de acces prevede la art. 5 pct. 4, posibilitatea modificării clauzelor sale, prin act adițional, cu acordul părților.

În ceea ce privește intenția Primăriei de a permite furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice să încheie, pe baze comerciale, acorduri de utilizare partajată a rețelelor proprii instalate în infrastructura fizică municipală, menționată la art. 5 alin. (16) din Regulamentul de acces, Autoritatea consideră că această măsură poate contribui la intrarea mai rapidă pe piață a unor furnizori de servicii de comunicații electronice destinate utilizatorilor finali.

ANCOM consideră că publicarea pe pagina de internet a Primăriei a informațiilor privind amplasarea infrastructurii fizice municipale, disponibilitatea spațiului în canalizație, precum și referitoare la realizarea de noi tronsoane de canalizație subterană, astfel cum este prevăzut la art. 3 alin. (4) lit. h) și i) din Regulamentul de acces, asigură transparența necesară în vederea oferirii accesului deschis la infrastructura municipală.

Pentru a facilita accesul furnizorilor la infrastructura fizică municipală este necesară existența unei proceduri de acces cu prevederi clare și transparente. Acestea au fost elaborate de Primărie și se regăsesc în cuprinsul Regulamentului de acces. Astfel, pentru a obține dreptul de acces în infrastructura fizică municipală, furnizorul transmite o cerere către Primărie, utilizând un formular standard. Primăria analizează solicitarea și comunică solicitantului soluția motivată, în termen de 15 zile, iar dacă sunt îndeplinite condițiile de acces, într-un termen de maxim două luni de la data depunerii cererii este încheiat un contract de acces, prin care sunt stabilite condițiile de exercitare a acestui drept.

Pentru a efectua lucrări de instalare, dezinstalare, întreținere, înlocuire sau extindere a rețelelor publice de comunicații electronice în infrastructura fizică municipală, precum și pentru măsurători, inventariere sau configurare a rețelelor, furnizorii transmit o notificare către Primărie, cu cel puțin două zile lucrătoare înainte de data prevăzută pentru începerea lucrărilor.

În ceea ce privește lucrările de reparații cu caracter de urgență, pentru asigurarea continuității furnizării serviciilor de comunicații electronice, acestea se efectuează pe baza unei notificări telefonice a reprezentantului Primăriei, urmând ca în maxim două zile lucrătoare furnizorul să transmită și o notificare în scris prin care să confirme realizarea intervenției în regim de urgență. ANCOM consideră că facilitarea accesului în infrastructura fizică municipală în regim de urgență, pentru efectuarea acestui tip de lucrări, este foarte importantă, dată fiind importanța restabilirii serviciului într-un timp cât mai scurt, în beneficiul utilizatorilor finali.

VI. Concluzii

Ca urmare a analizei condițiilor tehnice și economice de acces la infrastructura fizică municipală (canalizația subterană) destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice în municipiul Târgu Mureș, stabilite de Primărie prin Regulamentul de acces, Contractul de acces și Formularul de acces, documente transmise prin adresa Primăriei nr. 381/14.05.2020, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-15751/25.05.2020, Autoritatea consideră că prevederile din aceste documente îndeplinesc exigențele legale în ceea ce privește asigurarea accesului deschis și respectă principiile nediscriminării, proporționalității și obiectivității prevăzute de dispozițiile art. 25 din Legea nr. 159/2016.

În consecință, propunem aprobarea proiectului de decizie privind aprobarea condițiilor tehnice și economice de acces la infrastructura fizică municipală (canalizația subterană) destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice în municipiul Târgu Mureș, condiții de acces cuprinse în documentele Regulament de acces, Contract de acces și Formular de acces, anexate deciziei președintelui ANCOM de aprobare.

VII. Procedura ulterioară

Orice modificare sau completare a condițiilor tehnice și economice de acces la canalizația Primăriei se supune aprobării emise prin decizie a președintelui ANCOM.

Menționăm că, în situația în care Primăria decide să lanseze noi servicii de acces la canalizație (față de cele aprobate de ANCOM) sau să schimbe condițiile de furnizare ale celor vizate de decizia autorității, este necesară aprobarea ANCOM, întrucât modificările propuse, oricât de neesențiale în aparență, necesită reevaluarea întregului ansamblu al condițiilor tehnice și economice de acces, având în vedere interconstrucțiile care pot apărea între acestea, implicațiile unora asupra altora etc.

În cazul infrastructurii fizice municipale pentru care se vor stabili caracteristici constructive și funcționale semnificativ diferite de cele care au fost implementate pentru proiectele de instalare de infrastructură fizică subterană analizate de ANCOM, ori dacă aceste viitoare infrastructuri fizice municipale vor prezenta caracteristici constructive și funcționale similare cu proiectele analizate de ANCOM, dar volumul de tubulatură solicitat de furnizorii de rețele de publice de comunicații electronice, precum și de persoane care exploatează exclusiv pentru nevoi proprii rețele de comunicații electronice, este semnificativ mai mare decât în cazul acestor proiecte, Primăria va trebui să solicite ANCOM constatarea acestor situații.